

ЗАКОН за семейни помощи за деца

Обн., ДВ, бр. 32 от 29.03.2002 г., в сила от 1.04.2002 г., изм., бр. 120 от 29.12.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., изм. и доп., бр. 112 от 23.12.2003 г., бр. 69 от 6.08.2004 г., бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., бр. 21 от 10.03.2006 г., в сила от 1.01.2006 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., бр. 33 от 21.04.2006 г., бр. 68 от 22.08.2006 г., бр. 95 от 24.11.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 113 от 28.12.2007 г., в сила от 1.01.2008 г., изм. и доп., бр. 71 от 12.08.2008 г., бр. 110 от 30.12.2008 г., в сила от 1.01.2009 г., бр. 23 от 27.03.2009 г., в сила от 1.01.2009 г., доп., бр. 15 от 23.02.2010 г., бр. 24 от 26.03.2010 г., изм. и доп., бр. 99 от 16.12.2011 г., в сила от 1.01.2012 г., бр. 54 от 17.07.2012 г., бр. 103 от 28.12.2012 г., в сила от 1.09.2013 г., изм., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., бр. 109 от 20.12.2013 г., в сила от 1.01.2014 г., изм. и доп., бр. 57 от 28.07.2015 г., в сила от 28.07.2015 г., доп., бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г.

Чл. 7. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 69 от 2004 г., доп., бр. 105 от 2005 г., изм. и доп., бр. 21 от 2006 г., изм., бр. 113 от 2007 г., доп., бр. 54 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм. и доп., бр. 103 от 2012 г., в сила от 1.09.2013 г., изм., бр. 57 от 2015 г., в сила от 28.07.2015 г.) (1) Месечните помощи за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, се предоставят на семействата, чийто доход на член от семейството е по-нисък или равен на дохода по чл. 4, при условие че семейството живее постоянно в страната и детето:

2. редовно посещава подготвителните групи в детските градини или подготвителните групи в училищата за задължителна предучилищна подготовка на децата, освен ако това е невъзможно поради здравословното му състояние;

3. до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, редовно посещава училище, освен ако това е невъзможно поради здравословното му състояние;

5. живее постоянно в страната.

(7) При условията на ал. 1, т. 1 и 5, ал. 2 и 3 след навършване на 18-годишна възраст месечните помощи се предоставят, ако лицето продължава да учи и редовно посещава училище, до завършване на средно образование, но не по-късно от навършване на 20-годишна възраст.

2. след спиране на помощта за три поредни месеца или за 6 месеца в рамките на една учебна година поради неспазване на условията по ал. 1, т. 2 и 3;

3. когато детето, за което се получава помощта, стане родител.

(12) В случаите по ал. 11, т. 2 месечна помощ може да бъде отпусната отново не по-рано от една година от датата на прекратяването.

(13) В случаите по ал. 11, т. 3, ако детето продължи да посещава редовно училище, то има право еднократно да получи помощ в размер, съответстващ на размера на прекратената помощ за периода от прекратяването до изтичането на срока, за който е била отпусната. При определяне на размера на помощта се вземат предвид само месеците, в които детето е посещавало редовно училище, а ако се установи, че детето не е посещавало редовно училище три поредни месеца или 6 месеца в рамките на една учебна година, помощта не се отпуска.

(17) (Нова – ДВ, бр. 79 от 2015 г., в сила от 1.08.2016 г.) Когато поради неспазване на условията по ал. 1, т. 2 и 3 месечната помощ по ал. 1 е прекратена или спряна преди изтичането на срока, за който е отпусната, или нейният размер е намален при условията на ал. 14 или 15, на съответното училище или детска градина се предоставят средства за осъществяване на обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие при условията и по реда на Закона за предучилищното и училищното образование.

(18) (Нова – ДВ, бр. 79 от 2015 г., в сила от 1.08.2016 г.) Средствата по ал. 17 се предоставят на съответното училище или детска градина в размер, съответстващ на размера на средствата за помощта, съответно на размера на намалението и се планират по бюджета на Министерството на образованието и науката.

Чл. 10а. (Нов - ДВ, бр. 69 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.) (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 57 от 2015 г., в сила от 28.07.2015 г.) На семействата, чиито деца са записани в първи клас на държавно или общинско училище, се отпуска еднократна помощ за покриване част от разходите в началото на учебната година, когато децата живеят постоянно в страната и не са настанени за отглеждане извън семейството по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2006 г., бр. 54 от 2012 г., бр. 57 от 2015 г., в сила от 28.07.2015 г.) При условията на ал. 1 и 2 еднократната помощ се предоставя независимо от дохода на семейството за:

1. деца с трайни увреждания;

2. деца с един жив родител;

3. деца, настанени в семейства на роднини и близки и приемни семейства по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 57 от 2015 г., в сила от 28.07.2015 г.) Размерът на еднократната помощ се определя ежегодно с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на труда и социалната политика за съответната година.

(6) (Доп. – ДВ, бр. 57 от 2015 г., в сила от 28.07.2015 г.) Помощта се възстановява, ако детето не постъпи в училище или не посещава редовно училище до завършване на първи клас, освен ако това е невъзможно поради здравословното му състояние.

Чл. 10б. (Нов - ДВ, бр. 110 от 2008 г., в сила от 1.04.2009 г., ако са изпълнени условията на § 102, изм., бр. 15 от 2013 г., в сила от 1.01.2014 г.) Семейства, на които детето (децата) не може да бъде записано в общинска детска градина, имат право на помощ в размер на 100 лв. месечно за всяко дете на възраст от 3 до 6 години. Помощите са за сметка на държавния бюджет. Министърът на финансите издава наредба за реда за получаване и изразходване на помощите.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 71 от 2008 г.) (1) При писмен сигнал за недобросъвестно получени семейни помощи или по преценка на директора на съответната дирекция "Социално подпомагане" се извършва проверка от длъжностно лице на дирекцията.

(4) (Нова - ДВ, бр. 23 от 2009 г., в сила от 1.01.2009 г., изм., бр. 57 от 2015 г., в сила от 28.07.2015 г.) За спазване на изискванията по чл. 7, ал. 1, т. 2 и 3 дирекция "Социално подпомагане" извършва съвместни проверки с регионалните инспекторати по образованието към Министерството на образованието и науката със съдействието на директорите на училищата и на детските градини.

ПРАВИЛНИК за прилагане на Закона за семейни помощи за деца

Приет с ПМС № 139 от 5.07.2002 г., обн., ДВ, бр. 67 от 12.07.2002 г., изм. и доп., бр. 93 от 19.10.2004 г., попр., бр. 97 от 2.11.2004 г., изм., бр. 115 от 30.12.2004 г., в сила от 30.12.2004 г., изм. и доп., бр. 71 от 1.09.2006 г., бр. 34 от 8.05.2009 г., в сила от 8.05.2009 г., бр. 27 от 9.04.2010 г., в сила от 9.04.2010 г., бр. 29 от 16.04.2010 г., в сила от 16.04.2010 г., бр. 41 от 1.06.2010 г., бр. 7 от 21.01.2011 г., в сила от 21.01.2011 г., бр. 95 от 4.12.2012 г., в сила от 4.12.2012 г., бр. 73 от 20.08.2013 г., в сила от 20.08.2013 г., бр. 55 от 4.07.2014 г., в сила от 4.07.2014 г.; изм. с Решение № 12921 на ВАС на РБ от 30.10.2014 г. - бр. 32 от 5.05.2015 г.; изм и доп., бр. 80 от 16.10.2015 г., в сила от 16.10.2015 г.

Глава трета

МЕСЕЧНИ ПОМОЩИ ЗА ОТГЛЕЖДАНЕ НА ДЕТЕ ДО ЗАВЪРШВАНЕ НА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ, НО НЕ ПОВЕЧЕ ОТ 20-ГОДИШНА ВЪЗРАСТ

(Загл. изм. - ДВ, бр. 93 от 2004 г., доп., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

Чл. 17. (1) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2004 г., изм. и доп., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Месечни помощи за отглеждане на дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст, се отпускат въз основа на подадено заявление декларация по образец, утвърден от министъра на труда и социалната политика.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) За деца, настанени за отглеждане в семейство на роднини и близки или в приемно семейство по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето, заявлението декларация се подава от пълнолетен член на семейството по постоянния му адрес.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2004 г., бр. 71 от 2006 г., доп., бр. 27 от 2010 г., в сила от 9.04.2010 г., бр. 41 от 2010 г., изм., бр. 7 от 2011 г., в сила от 21.01.2011 г., доп., бр. 95 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., изм., бр. 73 от 2013 г., в сила от 1.09.2013 г., бр. 55 от 2014 г., в сила от 4.07.2014 г., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Към заявлението декларация се прилагат следните документи:

1. удостоверение за брутните месечни доходи на семейството за последните 12 календарни месеца, предхождащи месеца, през който е подадено заявлението декларация;

2. удостоверение по образец съгласно приложение № 7, издадено от детската градина/училището, че детето е записано в подготвителна група за задължителна предучилищна подготовка или като ученик/ученичка, а за новата учебна година – и за децата, записани за първи път в първи клас – в срок до 31 октомври, с изключение на случаите по чл. 7, ал. 10 от Закона за семейни помощи за деца;

3. решение на екипа за комплексно педагогическо оценяване към регионалния инспекторат по образованието, че детето не може да посещава училище – в случаите по чл. 18, ал. 2;

4. удостоверения за раждане на децата, отглеждани в семейството – за справка;

5. лична карта – за справка;

6. копие от влязло в сила решение на съда за допускане на развод между съпрузите;

7. копие от удостоверение за назначаване на настойник или попечител;

8. служебна бележка, издадена от личния лекар на детето, а при липса на избор на личен лекар – от регионалната здравна инспекция, удостоверяваща, че всички задължителни имунизации и профилактични прегледи съобразно възрастта и здравословното състояние на детето са извършени;

9. експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК – за справка (само в случаите по чл. 7, ал. 8 от Закона за семейни помощи за деца).

(4) (Нова - ДВ, бр. 71 от 2006 г., изм., бр. 73 от 2013 г., в сила от 1.09.2013 г.) Директорът на училището ежесмесечно изпраща на регионалната дирекция за социално подпомагане по постоянен адрес на родителите справка по образец съгласно приложение № 4 за всеки ученик, отсъствал през съответния месец 5 учебни часа, за които няма уважителни причини съгласно чл. 136, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета (обн., ДВ, бр. 68 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 19 от 2000 г., бр. 53 от 2001 г., бр. 7 и 68 от 2002 г., бр. 19 и 33 от 2003 г.; попр., бр. 48 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 65 и 99 от 2003 г., бр. 15 от 2004 г., бр. 7, 51, 87 и 94 от 2009 г., бр. 43 от 2010 г. и бр. 58 от 2011 г.).

.....
(наименование на учебното заведение, адрес, телефон)

С П Р А В К А

№...../.....20..... г.

Настоящата справка се издава на:

.....
(трите имена на детето)

ЕГН

Ученикът/ученичката е записан/записана в форма на обучение в
..... клас на учебната 2015/2016 г. и е отсъствал/отсъствала за месец
...../2015 г. 5 (пет) учебни часа, за които няма уважителни причини
съгласно чл. 136, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета.

Трите имена на майката или на лицето, което упражнява родителските права:

.....
ЕГН,

постоянен адрес

Настоящата справка се издава, за да послужи пред дирекция „Социално подпомагане“ – гр.
.....

ДИРЕКТОР:

(име, фамилия, подпис, печат)

(5) (Нова - ДВ, бр. 73 от 2013 г., в сила от 1.09.2013 г.) Директорът на детската градина/училището, в която/което има подготвителни групи за задължителна предучилищна подготовка, ежесечно изпраща на регионалната дирекция за социално подпомагане по постоянен адрес на родителите справка по образец съгласно приложение № 8 за всяко дете, отсъствало през съответния месец повече от 3 дни, за които няма уважителни причини. Справката се изпраща за периода 15 септември - 31 май.

Приложение № 8

към чл. 17, ал. 5

(Ново - ДВ, бр. 73 от 2013 г.,

в сила от 1.09.2013 г.,

изм., бр. 80 от 2015 г.,

в сила от 16.10.2015 г.)

.....
(наименование на детската градина/училището)

.....
(адрес, телефон)

С П Р А В К А

№...../..... 20 г.

Настоящата справка се издава за:

.....,
(име, презиме и фамилия на детето)

ЕГН,

в уверение на това, че детето е записано в подготвителна група за задължителна предучилищна подготовка за учебната 2015./2016 г. и е отсъствало по неуважителни причини (с цифри) (с думи) дни за месец/..... г.

.....,
(трите имена на майката или на лицето, което упражнява родителските права)

ЕГН

постоянен адрес

Настоящата справка се издава, за да послужи пред дирекция „Социално подпомагане“ –
гр.

ДИРЕКТОР:

(име, фамилия, подпис, печат)

(6) (Нова - ДВ, бр. 73 от 2013 г., в сила от 1.09.2013 г., доп., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Справката по ал. 4 и 5 се изпраща до 5-о число на следващия месец по електронен път и на хартиен носител и се препраща от регионалната дирекция за социално подпомагане в срок до 3 дни на дирекция "Социално подпомагане" по постоянен адрес на родителите/настоящ адрес на лицата по § 1, т. 1, буква "б" от допълнителните разпоредби на Закона за семейни помощи за деца и на лицата с чуждо гражданство и с разрешено продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в страната.

(7) (Нова - ДВ, бр. 71 от 2006 г., доп., бр. 34 от 2009 г., в сила от 8.05.2009 г., предишна ал. 5, доп., бр. 73 от 2013 г., в сила от 1.09.2013 г, изм., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) За децата по ал. 4 и 5 помощта по чл. 7, ал. 1 и 2 от Закона за семейни помощи за деца се спира със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него длъжностно лице за месеца, посочен в справката, и се възобновява от следващия месец, когато основанието за спиране не е налице.

(8) (Нова - ДВ, бр. 71 от 2006 г., предишна ал. 6, бр. 73 от 2013 г., в сила от 1.09.2013 г., доп., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) В случаите на преместване на ученик по време на учебната година директорът на приемащото училище изпраща справка по образец за записания ученик съгласно приложение № 5 на регионалната дирекция за социално подпомагане по постоянен адрес на родителите в 14-дневен срок от записването. Регионална дирекция за социално подпомагане изпраща в срок 3 дни справката на дирекция "Социално подпомагане" по постоянен адрес на родителите/настоящ адрес на лицата по § 1, т. 1, буква "б" от допълнителните разпоредби на Закона за семейни помощи за деца и на лицата с чуждо гражданство и с разрешено продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в страната.

Приложение № 5

към чл. 17, ал. 8

(Ново - ДВ, бр. 71 от 2006 г.,

изм., бр. 80 от 2015 г.,

в сила от 16.10.2015 г.)

.....
(наименование на учебното заведение, адрес, телефон)

СПРАВКА

№/..... 20..... г.

.....
(трите имена на ученика/ученичката)

ЕГН

Ученикът/ученичката е записан/записана в форма на обучение
в клас на учебната 20...../20..... г.

.....
(трите имена на майката или на лицето, което упражнява родителските права)

ЕГН,

постоянен адрес

Настоящата справка се издава, за да послужи пред дирекция „Социално подпомагане“ –
гр.

ДИРЕКТОР:

(трите имена, подпис, печат)

(9) (Нова - ДВ, бр. 73 от 2013 г., в сила от 1.09.2013 г., доп., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) В случаите на преместване на дете от подготвителна група за задължителна предучилищна подготовка през периода 15 септември - 31 май директорът на приемащата детска градина/приемащото училище изпраща справка по образец за записаното дете съгласно приложение № 9 на регионалната дирекция за социално подпомагане по постоянен адрес на родителите в 14-дневен срок от записването. Регионалната дирекция за социално подпомагане изпраща в срок 3 дни справката на дирекция "Социално подпомагане" по постоянен адрес на родителите/настоящ адрес на лицата по § 1, т. 1, буква "б" от допълнителните разпоредби на Закона за семейни помощи за деца и на лицата с чуждо гражданство и с разрешено продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в страната.

Приложение № 9

към чл. 17, ал. 9

(Ново - ДВ, бр. 73 от 2013 г.,
в сила от 1.09.2013 г.,
изм., бр. 80 от 2015 г.,
в сила от 16.10.2015 г.)

.....
(наименование на детската градина/училището, адрес, телефон)

С П Р А В К А

№/..... 20 г.

.....,
(трите имена на детето)

ЕГН

Детето е записано в подготвителна група за задължителна предучилищна подготовка и е записано в книгата за подлежащите на задължително обучение деца до 16-годишна възраст на стр., №

.....,
(трите имена на майката или на лицето, което упражнява родителските права)

ЕГН,
постоянен адрес

Настоящата справка се издава, за да послужи пред дирекция „Социално подпомагане“ – гр.
.....

ДИРЕКТОР:

(трите имена, подпис, печат)

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г., бр. 73 от 2013 г., в сила от 20.08.2013 г., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Условието по чл. 7, ал. 1, т. 3 от Закона за семейни помощи за деца са изпълнени, ако детето е записано в училище в една от формите на обучение по чл. 78 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета и посещава учебните занятия (за формите, които го изискват).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 93 от 2004 г., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) За децата, чието обучение е отложено по реда на чл. 37 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета и това е удостоверено с документ от началника на регионалния инспекторат по образованието, се счита, че са налице условията по чл. 7, ал. 1, т. 3 от Закона за семейни помощи за деца.

Глава пета

(Нова - ДВ, бр. 93 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.)

ЕДНОКРАТНА ПОМОЩ ЗА УЧЕНИЦИ, ЗАПИСАНИ В ПЪРВИ КЛАС

(Загл. изм. – ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.)

Чл. 31. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Еднократна помощ за ученици, записани в първи клас, се отпуска въз основа на заявление декларация по образец, утвърден от министъра на труда и социалната политика.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 71 от 2006 г., доп., бр. 95 от 2012 г., в сила от 4.12.2012 г., изм. и доп., бр. 55 от 2014 г., в сила от 4.07.2014 г., изм., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Към заявлението декларация по ал. 1 се прилагат следните документи:

1. удостоверение за брутните месечни доходи на семейството за последните 12 календарни месеца, предхождащи месеца, през който е подадено заявлението декларация;

2. удостоверение, че детето (децата) е записано в първи клас на държавно или общинско училище, издадено от съответното училище;

3. удостоверение за раждане на детето (за справка);

4. лична карта (за справка);

5. медицински протокол на ЛКК – в случаите по ал. 3;

6. експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК (само в случаите по чл. 10а, ал. 4, т. 1 от Закона за семейни помощи за деца) за справка.

(3) (Нова - ДВ, бр. 71 от 2006 г., изм., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Заявлението декларация по ал. 1 се подава след записване на детето в първи клас, но не по-късно от 15 октомври на текущата учебна година, с изключение на случаите, когато поради здравословни причини, установени с протокол на ЛКК, детето не може да започне училище, но не повече от 6 месеца от започване на съответната учебна година.

Чл. 32. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм., бр. 71 от 2006 г., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Еднократната помощ за ученици, записани в първи клас, се предоставя през месеца, следващ месеца, през който е подадено заявлението декларация.

Чл. 33. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм., бр. 71 от 2006 г., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Еднократна помощ за ученици, записани в първи клас, се предоставя само веднъж за целия период на обучение при първоначалното записване на детето в първи клас.

Чл. 34. (Нов - ДВ, бр. 93 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) Помощта по чл. 31 се възстановява, ако детето:

1. не постъпи в училище;

2. не е посещавало редовно училище до завършване на първи клас 3 поредни месеца или 6 месеца в рамките на учебната година, освен ако това е невъзможно поради здравословното му състояние.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) За установяване на обстоятелството по ал. 1, т. 1 дирекциите "Социално подпомагане" извършват проверка в срок два месеца от започването на учебната година.

(3) (Нова - ДВ, бр. 71 от 2006 г., доп., бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) В случаите на заболяване на детето, установено с протокол на ЛКК, проверката по ал. 1, т. 2 се извършва в едномесечен срок от датата на изтичане на срока, указан в протокола.

(4) (Нова – ДВ, бр. 80 от 2015 г., в сила от 16.10.2015 г.) За установяване на обстоятелството по ал. 1, т. 2 дирекциите "Социално подпомагане" ползват информацията от ежемесечните справки, предоставяни по реда на чл. 17, ал. 4 и 6.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на правилника:

4. (Нова - ДВ, бр. 73 от 2013 г., в сила от 1.09.2013 г.) "Уважителни причини" по смисъла на чл. 17, ал. 5 са налице:

а) ако за отсъствията е представена медицинска бележка, документ от спортния клуб, в който детето членува, документ от ръководител на танцова, музикална или друг вид художествено-артистична формация/група, в която детето участва;

б) ако отсъствията са до 10 дни за периода 15 септември - 31 май с уведомление от родителя;

в) ако отсъствията са за периода 1 юни - 14 септември.